

Тъхъ двамата въ помъщението на съда въ течението на човека да разисквамъ, да обяснявамъ, да моля и да настоявамъ, щото всички въпроси да бѫдат писмено повдигнати и изложени, щото българската държава да бѫде защитена по най-ефикасенъ начинъ. Споредъ желанието на нашия съветникъ тукъ, азъ натоварихъ нашата легация да се отнесе до видни френски адвокати, които биха могли въ този случай да ни помогнатъ, съзнавайки много добре, че тъхното положение би било твърде деликатно, защото се отнася до една сдѣлка, която въ своята главна част е сдѣлка, която не прави честь на никого; и, следователно, мѣжно е за насъ да говоримъ по нея, особено е мѣжно на държавните истци. Опититѣ въ този случай не можаха да ни доведатъ до единъ резултатъ, защото задачата бѣше да се постави едно лице, което да изнесе и обществено този въпросъ въ четиритѣ залѣ на съда. Пledoарията за подкупническия характеръ на това дѣло или за мнението, което има г. Сазоновъ за българските държавници, което се чете въ минала сесия отъ г. Петко Стояновъ, нѣма значение. Важно бѣше да може да стане нѣщо друго. Това не можа да стане. Хората, къмъ които ние се отнесохме, намѣриха, че не имъ е възможно да поематъ нашата защита. Споредъ свидетелствуването, което имамъ и което свидетелствуване въ последствие се потвърди писмено, нашата защита е била добра. Нашиятъ агентъ и съдия сѫ се борили по дѣлото крачка по крачка и, следователно, сѫ направили всичко възможно въ този случай държавата да бѫде ефикасно защитена.

Азъ ще ви прочета решението на арбитражния съдъ. Ще ме извините, г-да, че продължавамъ, но съмътамъ, че е необходимо да ви дамъ това изложение, така изчерпателно, подробно, обширно, за да прекъсна всички слухове и всички възможни недоразумения, които съмъ свързани съ това дъло. Казвамъ, отъ писмените сведения виждамъ, че действително нашиятъ агентъ и съдия съмъ изпълнили своя дългъ. Мене ми се зададе въпросъ въ Народното събрание: „Защо, за честта на България, нашиятъ арбитър не е останалъ на особено мнение? Азъ съмъ дълженъ да отбележа, че споредъ практиката, която съществува въ подобни съдилища, не може да има арбитърътъ особено мнение. Не е правилно това становище, което се разви тукъ, че арбитърътъ може да остане на особено мнение. По начало, арбитърътъ на Англия и Франция е на мнението на Англия и Франция, а арбитърътъ на България е на мнението на България, той е дълженъ да изрази мнението на държавата. Когато мненията на двамата арбитри съмъ съгласни, тогава тъмъ решаватъ, когато мненията имъ не съмъ съгласни, решава суперарбитърътъ и затова се назначава суперарбитъръ. Защо, ако възпроизвеждатъ интересите на държавите, арбитритъ ще се държатъ като съдии, но тъмъ не съмъ съдии въ истинския